

Itamár Jáoz-Keszt

Van aki útra kel és van aki itt marad

„Jövőre, ilyenkor”
de ki a megmondhatója...
A kávéház teraszán zápor dönti fel a könnyű székeket
és a víz cseppenként lopózik zakód zsebébe;

A nyirkos hideg csontodig hatol,
mintha tél lenne, de most még nyomasztóbb,
és a zsebnaptár is átnedvesedett;
galamb billegeti farkát és fehér tollazatát
egykedvűn borzolva a tócsába leskel;

Hát ez a nap is végetér –
amott túristák háborúról,
békéről locsognak:
„majd jövőre”
és továbbállnak,
kameráikat lóbálva,
melyek mint üres szív kattognak egyre a bordák között.

És aki marad, az itt marad örökre.

S te csak ülsz a spirálisan növényes esti fény búvókörében
és tűnődsz; mi is köt végleg
ehhez a tájhoz, az üveges esőhöz
és a galambhoz, mely tócsából issza a pillanat nyugalma,
mi az, mi idehúz és összetartja léted,
akár egy régi történelemtankönyv elsárgult lapjait?

Az elárvult imatárgyak feltámadása

Midőn beléptem, válaszolt a padló halk recesenéssel,
megmozdultak az árnyak,
s mint kihalt lények porcos csontváza, összeverődtek,
majd zseblámpa fénye rebtent a sötétség peremén;
sziklabarlangi lépések tétova, tompa puffanása.
És íme, mint az ókori szent állatok tetemei,
oldalukra dőlve heverték az itthagott imatárgyak,
feledve már, hogy valaha az Örökkévalót szolgálták
életükkel, s csak némaságuk volt most fájóbb,
mint a pusztulásra ítélt állaté.

Midőn beléptem a romos templom bejáratán,
sötétségtől kimarjult szemekkel révedtek felém,
kinek jöttére felneszelve a lét és nemlét küszöbén,
emlékezni kezdtek újra régi önmagukra:
kandeláberek, foszlott kendők és imaszíjak,
penészes szidur-lapok és áldás-serlegek,
hajdani hívők kegytárgyai, idézve
húsból és vérből való egykori gazdáikat,
kik eltűntek táborok halállal illanó füstjébe fúlva
vagy szétszóródtak a világ megannyi tájain,
eső és hó-temette haldokló kegyzerek törmeléke:
akár a szent állatok porladó csontjai.

Láttam, reszkettek mind a téli fagyban,
vágyódtak az emberi szóra, mely fellobbantja ismét
kihült testükben a Szentség melengető lángját,
ha egy percre is csupán, ünnepi örömök eszközeként
feléled bennük a múlt, s a betévedt látogató ruhájába
váltig kapaszkodva, elhagyott tárgyak fakó hangján
szólhatnak végre, így könyörögve:

„Imádkozzatok értünk,
hogy néma tárgyi létünkben egy napon feltámadhassunk,
és visszakerüljünk a szent posztra,
és lehessünk akkor újra Kødusa tüzének eszközei...”
Ekként szóltak ők, s én szülővárosom templomának
beomló falai közt állva nem tudtam, miféle imát mormoljak
egymagamban itt, hol rég nem járt tíz igaz ember
s távol már a Minjännak nevezett férfigyülekezet,
míg nem a könyörgő szent állatoktól elfordítva arcomat
hirtelen felsajdult a szív, zsugorodott a máj

és a fela jzott epe görcsbe rándult,
 régholt távoli rokonok képe zúdult elemi erővel elé,
 s ők unszoltak, mondván:
 „Ne makacsold meg magad, most mi vagyunk
 a titokzatos gyülekezet, és zsoldárokat éneklünk majd
 pusztuló szent állatainkról, ezért hát figyelj ránk,
 ne hallgass se a megszokás, se a hidegtelelős ész szavára...”
 „Legyen meg a ti akaratotok”, válaszoltam,
 majd leültem a templom egyik zugában,
 és egy felismerhetetlennek tűnő kegyszert
 kezdtek el babrálni ujjaim, a tárgy tehetetlenül
 kuporgott a sötétségben, de egyszerre melegség járta át,
 az élő, emberi test melege, ekkor ajkammal megérintettem
 a viaszseppes fém felületét, s az mintha egy pillanatra
 felfénylett volna előttem, én erőmet összeszedve leheltem
 új életet belé, szülővárosom elhagyott zsinagógája mélyén
 mint valami sziklabarlangban, az ócska, kinek-se-kell-már
 imatárgyak úgy heverték ott, egymásra dobálva, árván,
 míg nem felemeltem őket és törtarany-szemükben felcsillant
 újra a remény, s halkán, zsoldárosan zümmögni kezdtek
 rég elfeledett imaszavakat
 egy közeledő ünnep tisztaságáról,
 mely minden evilági tárgyon túlról
 érkezik –
 És könyörögtek, magukra ne hagyjam őket megint.

Szarvasi születésű (1934) izraeli költő. Válogatott versei (Új Pegazus-sorozat, Európa) 1989-ben jelentek meg. Jeles műfordító is, a magyar líra klasszikusai mellett kortárs magyar költők verseit fordította. Ld.: Csodaszarvas 1-3. Több magyar irodalmi díj tulajdonosa, a Magyar Írószövetség tiszteletbeli tagja.